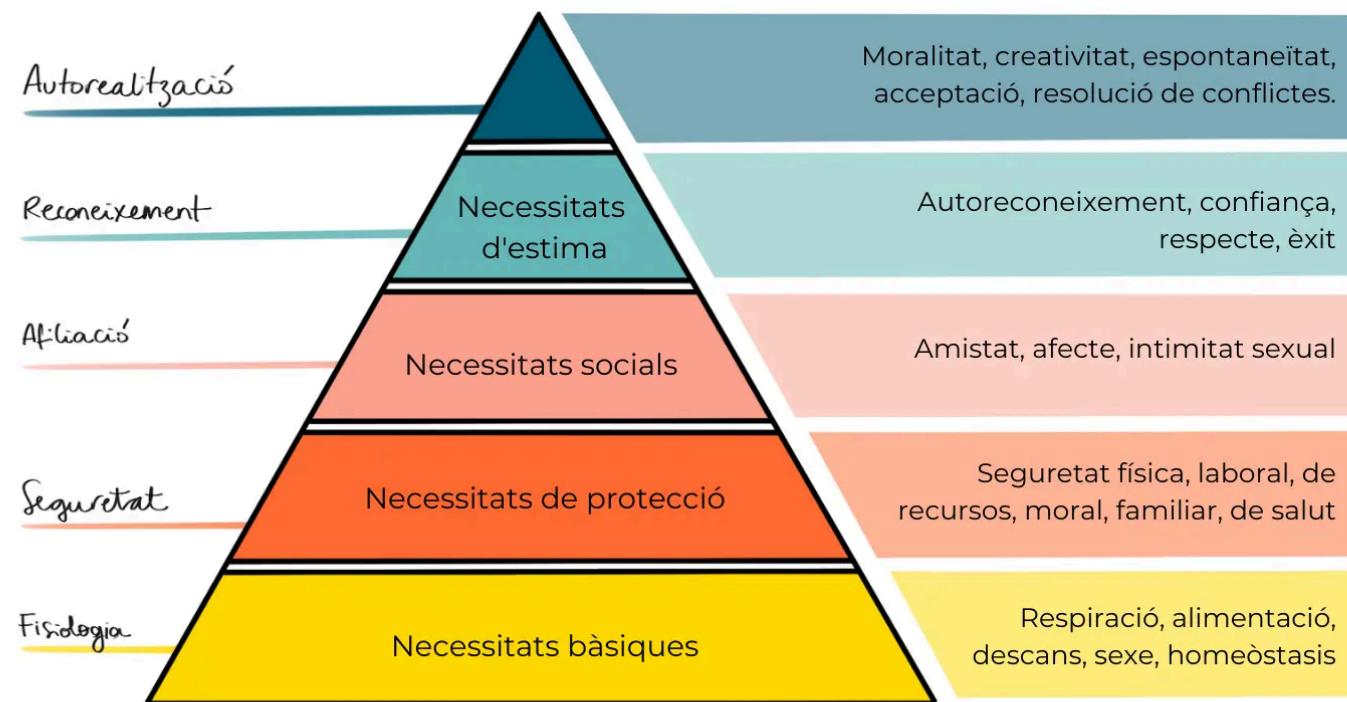

La Piràmide de Maslow i els Reptes Socioambientals

PIRÀMIDE DE MASLOW

@litteram

Introducció als Reptes Socioambientals

Els reptes socioambientals són problemàtiques complexes que sorgeixen de la interacció entre les activitats humanes i el medi ambient, afectant directament el benestar de les persones i la sostenibilitat del planeta.

Canvi Climàtic

- Onades de calor i temperatures extremes que augmenten la mortalitat
- Inseguretat alimentària i hídrica per alteracions climàtiques
- Desplaçaments poblacionals per augment del nivell del mar

Desigualtats Socials

- Accés desigual a recursos essencials per les persones amb menys recursos
- Vulnerabilitat sanitària per limitació d'accés a serveis de qualitat
- Impacte de gènere: dones que assumeixen una càrrega desproporcionada

Pobresa Energètica

- Dificultat per mantenir la llar habitable deguda a la manca de recursos
- Afecta especialment la salut durant episodis de fred o calor extrems
- Moltes famílies no poden pagar les factures de llum o gas

Els reptes socioambientals tenen efectes profunds i sovint desproporcionats sobre les persones, especialment aquelles en situació de vulnerabilitat.

Necessitats Fisiològiques - La Base de la Supervivència

PRIMER NIVELL DE LA PIRÀMIDE DE MASLOW

Necessitats Fisiològiques Bàsiques

Respirar

Qualitat de l'aire i salut respiratòria

Alimentar-se

Accés a alimentació adequada i segura

Hidratar-se

Aigua potable i higiene personal

Descansar

Repòs adequat i habitatge confortable

Regulació de temperatura

Mantenir temperatura corporal òptima

Eliminar residus

Funció corporal i salut digestiva

Amenaces Ambientals

Contaminació de l'aire

Afecta la respiració i exacerba malalties

Inseguretat alimentària

Alteracions climàtiques i crisi econòmiques

Onades de calor

Difficulta el manteniment de temperatura òptima

Accés a aigua potable com a necessitat bàsica

Necessitats de Seguretat - Entorn Segur i Estable

Seguretat

Què són les necessitats de seguretat?

Segon nivell de la Piràmide de Maslow, inclou la seguretat física, de salut, de recursos i d'habitatge. Afectada per reptes socioambientals com la pobresa energètica i la precarietat.

Tipus de necessitats de seguretat

Seguretat física

Protecció contra riscos i perills, inclòs l'exposició a temperatures extremes.

Seguretat sanitària

Accés a serveis de salut i protecció contra malalties relacionades amb el clima.

Seguretat de recursos

Estabilitat econòmica i accés a recursos essencials com alimentació i aigua.

Seguretat habitatge

Un lloc segur i adequat on viure, amb temperatura adequada i sense riscos.

El rol del tècnic/a APSD

Adaptació de l'habitatge: Identificar necessitats i proposar modificacions.

Informació i gestió d'ajuts: Orientar sobre recursos per garantir subministraments.

Col·laboració amb serveis socials: Treballar per assegurar la seguretat econòmica.

Prevenió de riscos: Detectar vulnerabilitat i activar protocols d'actuació.

Necessitats Socials - Afiliació i Pertinença

El tercer nivell de la Piràmide de Maslow

Les necessitats socials o d'afiliació inclouen l'amistat, l'afecte, la intimitat i la pertinença a un grup. Aquestes necessitats són fonamentals per al benestar emocional i psicològic de les persones.

Reptes que afecten aquestes necessitats

Crisis Econòmiques

Poden limitar l'accés a activitats socials i recursos per a la comunicació.

Desplaçaments Forçats

Desplazar-se forçadament pot trencar vincles socials i dificultar la creació de nous contactes.

Aïllament Social

Sovint agreujat per la dependència o la manca de recursos, pot generar sentiments de soledat i exclusió.

Limitacions de Dependència

La pèrdua d'autonomia pot dificultar la participació en activitats socials.

El rol del tècnic/a APSD

- Acompanyament en activitats fora del domicili, com passejos i visites a espais comunitaris.
- Facilitar la participació en activitats comunitàries i grups adaptats als interessos de la persona.
- Promoure el contacte amb familiars i amics, facilitant trucades i visites.
- Crear un ambient de confiança i respecte on la persona es senti valorada.

Necessitats de Reconeixement - Autoestima i Dignitat

El quart nivell de la Piràmide de Maslow fa referència a les necessitats d'estima o reconeixement, que inclouen la confiança, el respecte, l'èxit i la dignitat.

! Impact de la dependència en l'autoestima

La pèrdua d'autonomia i la manca d'oportunitats poden minar profundament l'autoestima de les persones, generant sentiments d'inutilitat i inferioritat.

Accions del tècnic/a APSD

Promoure l'autonomia: Fomentar que la persona realitzi per si mateixa les tasques diàries que pugui.

Respectar les decisions: Tenir en compte les preferències i decisions de la persona.

Valorar coneixaments: Reconèixer les habilitats i experiències de la persona.

Garantir un tracte digne: Adreçar-se a la persona amb respecte i mantenir la seva intimitat.

Reforç positiu: Celebrar els petits èxits i progressos per enfortir la confiança.

Exemple pràctic

Suport a la participació en activitats que permeten a la persona desenvolupar les seves capacitats i rebre reconeixement, com tallers adaptats o grups de lectura.

Necessitats d'Autorealització

L'autorealització és el nivell més alt de la Piràmide de Maslow. Es refereix al desig de l'ésser humà d'assolir el seu màxim potencial, desenvolupar la seva creativitat, trobar un propòsit vital i contribuir a la societat.

El rol del tècnic/a APSD

El tècnic/a d'APSD té un paper crucial en facilitar l'autorealització de les persones depenents, adaptant les activitats a les seves capacitats i interessos.

Donar suport en hobbies i activitats creatives

Facilitar l'accés a formacions adaptades

Participar en iniciatives de voluntariat

Promoure la reflexió i el creixement personal

Activitats Creatives

- Tallers d'art i música
- Escriptura i manualitats

Activitats Formatives

- Cursos adaptats
- Grups de lectura

Contribució Social

- Voluntariat comunitari
- Projectes culturals

 Exemple: El projecte "Art i Alzheimer" de la Fundació Pasqual Maragall utilitza l'art com a eina terapèutica per fomentar la creativitat i benestar emocional.

Sostenibilitat i Activitat Econòmica

Model Econòmic Lineal

Basat en "extreure, usar i llençar", generant impactes negatius:

Contaminació ambiental

Precarietat laboral

Esgotament de recursos

Desigualtats socials

Economia Social i Solidària

Alternativa que prioritza la satisfacció de necessitats per sobre del lucre:

Prioritza les persones

Valors ètics

Resiliència i sostenibilitat

Impacte social

Exemples d'ESS a Catalunya

La Borda (Barcelona)

Projecte d'habitatge cooperatiu en cessió d'ús que ofereix 28 habitatges assequibles i ambientalment sostenibles.

Lacol

Cooperativa d'arquitectes que promou l'habitatge cooperatiu com a alternativa a la producció convencional.

Cobijo Cooperativa

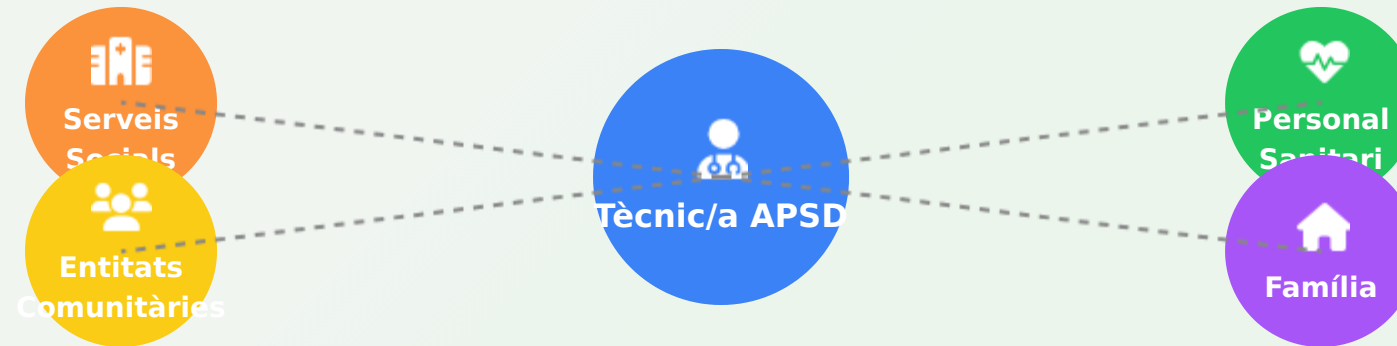
Cooperativa sense ànim de lucre que promou el dret a un habitatge assequible i ambientalment sostenible.

Enllaç a vídeo: [Habitatge cooperatiu](#)

Aliances i Treball en Xarxa

Per abordar els reptes socioambientals, la col·laboració i el treball transversal entre actors són imprescindibles. El tècnic/a d'APSD esdevé un nexe essencial.

Coordinació amb serveis socials: Col·laborar per accedir a ajuts econòmics i recursos d'habitatge.

Comunicació amb personal sanitari: Mantenir informació sobre la persona, adaptant cures a les seves condicions.

Enllaç amb entitats del barri: Facilitar participació en activitats comunitàries i grups de suport.

Suport a la família: Orientar i formar els familiars sobre recursos disponibles.

Aquesta interconnexió garanteix que les necessitats siguin abordades des de múltiples perspectives, promovent la autonomia i qualitat de vida.

Conclusions i Crida a l'Acció

💡 El nostre paper com a futurs professionals

La Piràmide de Maslow ens ha servit com a brúixola per entendre que les necessitats humanes són complexes i estan profundament interconnectades amb el nostre entorn social i ambiental. Com a futurs tècnics i tècniques d'APSD, tenim un paper fonamental en la construcció d'una societat més justa, equitativa i sostenible, garantint que les persones en situació de dependència puguin satisfer les seves necessitats en tots els nivells, fins i tot en un context de reptes socioambientals creixents.

➔ La nostra tasca va més enllà de la cura directa; implica ser agents de canvi, defensors dels drets i promotors de la sostenibilitat.

❓ Preguntes per a la reflexió

Com podem aplicar els principis de la sostenibilitat en les nostres intervencions diàries amb les persones dependents?

Quines petites accions podem iniciar des d'ara, com a estudiants i futurs professionals, per contribuir a un món més just i sostenible?

De quina manera podem fomentar la resiliència de les persones dependents davant els reptes socioambientals?

Els canvis comencen amb cada un d'entre nosaltres